

I. ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozhodl samosoudkyní Mgr. Lucií Trejbalovou ve věci

žalobce: X, narozený dne X
zastoupený opatrovníci X
oba bytem X

proti

žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlem Na Poříčním právu 1, Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 12. 2025, č. j. MPSV-2025/249211-916

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 11. 12. 2025, č. j. MPSV-2025/249211-916, se zrušuje a věc se vrací k dalšímu řízení žalovanému.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobce se domáhal přezkumu shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Liberci (dále jen „úřad práce“) ze dne 25. 6. 2025, č. j. 43549/2025/LIB.
2. Prvostupňovým rozhodnutím úřad práce rozhodl poskytovat žalobci příspěvek na péči ve výši 880 Kč měsíčně od února 2025, neboť jde o osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I (lehká závislost).
3. Řízení o přiznání dávky bylo zahájeno žádostí žalobce ze dne 10. 2. 2025. V řízení byl dne 21. 5. 2025 vydán posudek posudkové lékařky Institutu posuzování zdravotního stavu (dále jen „IPZS“), na jehož základě úřad práce rozhodnutím ze dne 25. 6. 2025 žalobci přiznal od února příspěvek na péči. Rozhodnutí bylo odůvodněno odkazem na obsah posudku IPZS, podle kterého je žalobce osobou starší 18 let závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I (lehká závislost) ve smyslu § 8 odst. 2 písm. a) zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby, a to při 4 základních životních potřebách: orientace, péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost.
4. Žalobce se odvolal, namítal konkrétní skutečnosti, pro které nezvládá 7 základních životních potřeb. Kromě v posudku posouzených jako nezvládaných ještě základní životní potřeby komunikace, oblékání a obouvání, mobilita, stravování a hygiena.
5. Odvolací řízení bylo doplněno o posudek Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „posudková komise“) ze dne 11. 11. 2025. Posudková komise uvedla, že žalobce ani zmocněnkyně nebyli na jednání zváni, dále podala výčet podkladů, ze kterých vycházela a které považovala za dostačující k posouzení zdravotního postižení žalobce. Mj. v diagnostickém souhrnu uvedla, že žalobce trpí lehkou mentální retardací s IQ 69, má neurotické projevy s tendencí psychosomatizace, je nejistý v sociálních vztazích, na podkladě nerovnoměrného vývoje osobnosti a nízké sociální zralosti, je léčen pro epilepsii. Dále uvedla zjištění ze sociálního šetření ze dne 5. 3. 2025. Posudková komise na rozdíl od závěru posudku IPZS jako nezvládanou neuznala základní životní potřebu orientace z důvodu, že žalobce je orientován všemi směry, doma se orientuje. Argumenty uvedené při sociálním šetření spadají do základních životních potřeb osobní aktivity a péče o domácnost. Další argumenty označené v odvolání (doprovod při chůzi venku, neschopnost vykomunikovat problém a řešit ho na úřadech, příprava stravy, stravovací režim, nezvládání knoflíků, zipů a tkaniček, nezvládání hygieny a nedokonalá očista po stolici) posudková komise označila za okrajové a nepodstatné. Uzavřela, že žalobce nezvládá 3 základní životní potřeby: péče o zdraví, osobní aktivit a péče o domácnost.
6. Napadené rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 12. 2025 vycházelo ze závěrů posudkové komise. Žalovaný obsah posudku plně citoval. Konstatoval, že posudková komise prostudovala veškeré lékařské nálezy a sociální šetření, námitky byly vyhodnoceny s ohledem na dopad na sebeobslužné úkony posuzované osoby. V reakci na vyjádření žalobce k posudku žalovaný obecně uváděl, jaká onemocnění mohou vést k uznání základních životních potřeb mobilita, orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena jako nezvládaných. Vždy uzavřel, že žalobcem uváděné skutečnosti a zjištění ze sociálního šetření k takovému závěru u jednotlivých základních životních potřeb nevedou. Skutečnost, že žalobce nebyl vyšetřen posudkovou komisí, sama o sobě neznamená, že posudek vycházel z nedostatečných podkladů. Výsledky sociálního šetření pak byly zapracovány do posudku IPZS, který byl posudkem posudkové komise

přezkoumán. Podle žalovaného lze mít za prokázané, že byly prověřeny všechny skutečnosti významné pro posudkový závěr, proto posudek shledal jako komplexní, objektivní a přesvědčivý.

II. Žaloba

7. Žalobce namítal, že došlo k nesprávnému posouzení základních životních potřeb, v rozporu se skutečným zdravotním stavem.
8. Ohledně mobility žalobce namítal, že není schopen samostatně využívat hromadnou dopravu, cestování u něj vyvolává výrazný stres, úzkost a panické reakce, nedokáže se orientovat v trasách, přestoupit ani řešit nenadálé situace, je plně odkázán na doprovod.
9. Pokud jde o orientaci, neorientuje se v místech ani sociálních a životních situacích. Nedokáže vyhodnotit riziko, reaguje doslovně na vše, co kdo řekne, je ovlivnitelný, proto byl soudem částečně zbaven svéprávnosti. Závěr, že orientace je zachována, je v rozporu s rozhodnutím soudu i odbornými posudky.
10. Ke schopnosti komunikace žalobce namítal, že tato schopnost je výrazně snižena, nedokáže porozumět sdělovaným informacím a adekvátně reagovat. Není schopen samostatně jednat na úřadech, porozumět lékařským doporučením ani řešit problémy. Komunikaci posudek mylně zaměňuje za gramotnost.
11. Pokud jde o oblékání, nezvládá žalobce výběr oblečení podle počasí, situace ani zdravotního stavu. Oblečení, obuv a vrstvení musí připravovat matka. Žalobce vyžaduje dohled i při ochraně zdraví, zejména pokud jde o opalovací krémy.
12. Také nezvládá tělesnou hygienu bez dohledu. Dle zprávy stomatologa si nedostatečně čistí zuby, holení a celková hygiena vyžadují připomínání a kontrolu.
13. Tyto skutečnosti byly popsány v odvolání a námitkách, přesto se s nimi žalovaný vypořádal pouze formálně. Žalobce dále dokládal novou zprávu z psychiatrie, ve které se odborný lékař přiklání ke zvýšení příspěvku na péči.
14. Žalobce nesouhlasil se závěry, kdy jeho potřeby byly označeny za okrajové a nepodstatné, to je v rozporu s lékařskými nálezy, skutečným stavem i účelem zákona. V rámci posuzování zdravotního stavu došlo k zásadnímu rozporu. Zatímco v posudku posudkové služby v Liberci bylo uznáno nezvládání 4 základních životních potřeb, posudková komise v Hradci králové uznává jako nezvládané pouze 3 základní životní potřeby, tento rozpor činí rozhodnutí nepřezkoumatelným. Sám žalovaný uznal nezvládání 3 základních životních potřeb, tím potvrdil dlouhodobou a významnou závislost žalobce na péči jiné osoby, přesto byl stanoven pouze stupeň I závislosti. V tom žalobce spatřoval vnitřně rozporný a nelogický závěr.
15. Z uvedených důvodů navrhoval, aby soud rozhodnutí žalovaného zrušil

III. Vyjádření žalovaného

16. Žalovaný nejprve shrnul průběh správního řízení. K základním životním potřebám, u kterých se žalobce domáhal posouzení jako nezvládaných, žalovaný uvedl shodné skutečnosti jako v napadeném rozhodnutí k námitkám žalobce k vypracovanému posudku.
17. K nové lékařské zprávě z oboru psychiatrie přiložené k žalobě konstatoval, že nemohla být součástí podkladové dokumentace při jednání posudkové komise. Žalovaný se ohradil vůči poznámce, že je jeho závěr vnitřně rozporný, nelogický. Naopak popsany stav odpovídá zákonným kritériím. Základním předpokladem pro nárok na příspěvek je dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, způsobující závislost na péči jiné osoby. Bez splnění tohoto předpokladu by nebylo nutné ani určovat, v jakém rozsahu se tak děje. Pokud pak je uvedeno, že bylo uznáno nezvládání právě 3 základních životních potřeb, pak takový stav odpovídá I. stupni závislosti, neboť ten je určen rozsahem (pro osobu starší 18 let) nezvládání 3 nebo 4 základních životních potřeb.
18. V závěru svého vyjádření žalovaný uvedl, že napadené rozhodnutí je v souladu s hmotným i procesním právem a řízení netrpí vadami, pro které by bylo nutno ho rušit. Navrhl, aby soud žalobu zamítl.

VI. Posouzení krajským soudem

19. Žaloba byla podána žalobcem jako osobou oprávněnou, za něhož v řízení před soudem jedná matka jako soudem ustanovená opatrovnice, jde o žalobu včasnou, obsahující zákonné náležitosti. Krajský soud tedy přistoupil k přezkumu napadeného rozhodnutí a řízení, které jeho vydání předcházelo, v řízení dle § 65 a násl. zákona. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), v rozsahu a z hlediska žalobních bodů, vycházel přitom ze skutkového a právního stavu v době rozhodování správního orgánu, v souladu s § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.
20. Předmětem soudního přezkumu jsou rozhodnutí ve věci přiznání dávky sociální služby – příspěvku na péči.
21. Podle § 7 odst. 1 zákona o sociálních službách se příspěvek na péči poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby za účelem zajištění potřebné pomoci. Dle odst. uvedeného ustanovení platí, že nárok na příspěvek má osoba, která splňuje předpoklady uvedené v § 4 odst. 1 uvedeného zákona, která z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc jiné fyzické osoby při zvládání základních životních potřeb, v rozsahu stanoveném stupněm závislosti podle § 8 zákona o sociálních službách, při splnění dalších podmínek poskytování pomoci.
22. Ustanovení § 8 odst. 1 zákona o sociálních službách stanoví, při jakém počtu nezvládaných základních životních potřeb se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby osoba do 18 let věku, za předpokladu, že vyžaduje každodenní mimořádnou péči jiné fyzické osoby. Odst. 2 pak stanoví, při jakém počtu nezvládaných základních životních potřeb se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby osoba starší 18 let věku.
23. Dle uvedeného ustanovení platí, že osoba starší 18 let věku se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve
  - a) stupni I (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři nebo čtyři základní životní potřeby,

b) stupni II (středně těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat pět nebo šest základních životních potřeb,

c) stupni III (těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat sedm nebo osm základních životních potřeb,

d) stupni IV (úplná závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat devět nebo deset základních životních potřeb,

a vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby.

24. V § 9 uvedeného zákona zákonodárce vymezil základní životní potřeby, jejichž samostatné zvládání se hodnotí pro účely stanovení stupně závislosti na pomoci jiné osoby a stanovil kritéria pro hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby. Jde o základní životní potřeby: a) mobilita, b) orientace, c) komunikace, d) stravování, e) oblékání a obouvání, f) tělesná hygiena, g) výkon fyziologické potřeby, h) péče o zdraví, i) osobní aktivity, j) péče o domácnost. Dle odst. 3 uvedeného ustanovení se schopnost zvládat základní životní potřebu pod písm. j), tj. péče o domácnost, nehodnotí u osob do 18 let věku.

25. Bližší vymezení schopnosti zvládat základní životní potřeby a způsob jejich hodnocení stanoví prováděcí právní předpis, kterým je vyhláška č. 505/2006 Sb., ... (dále také jen „prováděcí vyhláška“). Ta v příloze č. 1 vymezuje schopnosti zvládat základní životní potřeby výčtem aktivit, které musí posuzovaná osoba v souladu s § 2a uvedené vyhlášky zvládat, aby byla jako zvládnutá základní životní potřeba posouzena.

26. Dle judikatury Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) platí, že pro posouzení zdravotního stavu žadatele o příspěvek na péči je třeba odborných medicínských znalostí, kterými disponují speciální posudkové komise (srov. rozsudek NSS ze dne 28. 4. 2017, č. j. 5 Ads 80/2016-22). Pro účely odvolacího správního řízení, jehož předmětem je příspěvek na péči, posuzuje zdravotní stav osoby posudková komise zřízená žalovaným na základě § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení. V řízeních, v nichž je rozhodováno o příspěvku na péči, se musí vycházet z hodnocení všech podkladů uvedených v § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách. Stěžejním důkazem v tomto řízení je lékařský posudek posudkové komise, a proto je na něj kladen požadavek úplnosti a přesvědčivosti (viz rozsudek NSS ze dne 23. 9. 2009, č. j. 4 Ads 57/2009-53). Tento požadavek vychází z premisy, že odborné závěry, které jsou v posudcích vysloveny, nemohou být přezkoumávány ze strany správních orgánů či soudů, neboť ty k takovému posouzení nedisponují potřebnými znalostmi (viz rozsudek NSS ze dne 30. 9. 2015, č. j. 3 Ads 129/2014-24).

27. V řízeních o žalobách proti rozhodnutím, jež jsou založeny na zmíněných posudcích, správní soudy podrobují posudky testu jednoznačnosti, úplnosti a přesvědčivosti (srov. např. rozsudek NSS ze dne 4. 12. 2013, č. j. 3 Ads 24/2013-34). Aby byl posudek jednoznačný, úplný a přesvědčivý, je třeba, aby se vypořádal se všemi relevantními podklady (viz § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách) a přezkoumatelnou úvahou z nich vyvodil závěry podstatné pro posouzení zdravotního stavu osoby (srov. např. rozsudek NSS ze dne 25. 2. 2015, č. j. 1 Ads 156/2014-28). V souladu s § 2a vyhlášky posudková komise musí posoudit zvládnutí dané životní potřeby skrze dílčí aktivity vymezené pro jednotlivé potřeby v příloze č. 1 vyhlášky (viz rozsudek NSS ze dne 27. 6. 2014, č. j. 4 Ads 68/2014-37), přičemž nezvládnutí být jen jedné z vymezených aktivit znamená nezvládnutí dané životní potřeby. Jestliže na základě podkladů lékařského posudku lze konstatovat, že posuzovaný některou z aktivit

nutných pro celkové zvládnutí určité životní potřeby sám a bez pomoci jiné osoby nezvládá a posudková komise dospěje k závěru, že tato životní potřeba je i přesto zvládána, musí tento závěr dostatečně a přesvědčivě zdůvodnit (rozsudek NSS ze dne 2. 4. 2014, č. j. 3 Ads 50/2013-32). Vyplývají-li z jednotlivých podkladů rozporné závěry, posudková komise musí tyto rozpory přesvědčivě vysvětlit (srov. např. rozsudek NSS ze dne 27. 6. 2014, č. j. 4 Ads 68/2014-37). Postaví-li posudková komise své hodnocení na rozporných základech, aniž by rozpory odstranila či vysvětlila, je povinností žalovaného žádat doplnění posudku (srov. rozsudek NSS ze dne 25. 4. 2013, č. j. 6 Ads 17/2013-25).

28. Požadavek úplnosti, přesvědčivosti a správnosti posudku spočívá v tom, že se posudková komise musí vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a musí své posudkové závěry náležitě odůvodnit. Z posudku musí být zřejmé, že zdravotní stav posuzovaného byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace i s přihlédnutím ke všem jím tvrzeným obtížím, aby nevznikly pochybnosti o úplnosti a správnosti klinické diagnózy (rozsudek NSS ze dne 10. 5. 2013, č. j. 6 Ads 25/2013-26).
29. Dále platí, že případné chybějící či nepřesně formulované náležitosti posudku způsobující jeho nepřesvědčivost nebo neúplnost přitom nemůže soud nahradit vlastní úvahou, neboť pro to nemá potřebnou odbornou erudici (srov. obdobně rozsudky NSS ze dne 28. 8. 2003, č. j. 5 Ads 22/2003-48; ze dne 25. 11. 2003, č. j. 5 Ads 42/2003-61, č. 511/2005 Sb. NSS, nebo ze dne 9. 2. 2006, č. j. 6 Ads 25/2004-58). Tytéž závěry platí ve správním řízení pro žalovaného, který při vydání rozhodnutí podmíněného dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem vychází z vyžádaného posudku posudkové komise.
30. Rovněž lze odkázat na závěry rozsudku NSS ze dne 4. 10. 2017, č. j. 8 Ads 136/2017-7, že *„[t]en, kdo zdravotní stav posuzuje, si musí být vědom, že jeho role je především zprostředkující – má odborné informace srozumitelně a pokud možno komplexně vysvětlit „inteligentnímu laikovi“ tak, aby tento na jejich základě mohl o věci posuzované správně rozhodnout. Musí si při tom být vědom, že „inteligentní laik“ sice má duševní schopnosti porozumět těmto odborným informacím, ovšem pro jejich rychlé a patřičně důkladné pochopení mu chybí znalost širších souvislostí a celé řady základních principů, které odborníkovi připadají samozřejmé (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 2 Ads 17/2017- 15)“.*
31. V posuzované věci dospěl soud k závěru, že posudek posudkové komise ze dne 11. 11. 2025 shora uvedené požadavky nenaplnil.
32. Posudková komise totiž v posudku pouze rekapitulovala diagnostický souhrn na základě shromážděné dokumentace a uvedla skutečnosti vyplývající ze sociálního šetření ze dne 5. 3. 2025. Ve vlastním posudkovém hodnocení se omezila na stručný nesouhlas se závěrem posudku IPZS a konstatovala, že žalobce základní životní potřebu orientace zvládá, neboť je orientován všemi kvalitami a doma se orientuje s tím, že argumenty uvedené při sociálním šetření patří do přiznaných potřeb osobní aktivity a péče o domácnost. K dalším argumentům jen uvedla, že jsou okrajové a nepodstatné. Pak již jen slovy zákona uvedla, že žalobce nezvládá 3 základní životní potřeby, což odpovídá stupni I, tj. lehká závislost. Posudková komise sama podrobněji shromážděnou lékařskou dokumentaci, včetně znaleckého posudku MUDr. Šimka ze dne 21. 3. 2025 vypracovaného pro účely rozhodnutí soudu o omezení svéprávnosti žalobce, nepodrobila vlastnímu komplexnímu zkoumání a

neučinila na základě podkladů potřebné závěry ohledně funkčních dopadů žalobcova dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na výkon jednotlivých základních životních potřeb. Ty nebyly hodnoceny z hlediska zvládání či nezvládání jednotlivých dílčích aktivit, prostřednictvím nichž jsou vymezeny v prováděcí vyhlášce.

33. Z posudku nejsou seznatelné konkrétní úvahy, jimiž by posudková komise srozumitelně vysvětlila, proč žalobcem namítané projevy nepříznivého psychického stavu, jež se projevuje omezenými rozpoznávacími a ovládacími schopnostmi, nemají vliv na zvládání jednotlivých dílčích aktivit, které musí posuzované osoby zvládnout v přijatelném standardu (tj. kvalitě i samostatnosti), aby mohla být základní životní potřeba hodnocena jako zvládaná. Přitom u některých základních životních potřeb se pro jejich zvládnutí v souladu s § 2 prováděcí vyhlášky hodnotí rovněž to, zda je posuzovaná osoba schopna rozpoznat, provést a zkontrolovat správnost zvládnutí základní životní potřeby.
34. Posudková komise nevysvětlila, proč ke zvládání základní životní potřeby orientace postačí orientace doma. Neuvedla, z čeho dovozuje, že je žalobce orientován všemi kvalitami, když v diagnostickém souhrnu bylo uvedeno, že není dobře prostorově orientován a v rámci sociálního šetření byla uvedena jen domněnka o jeho orientaci osobou a časem s tím, že se na neznámých místech žalobce neorientuje. Nebyl vysvětlen význam snížených rozpoznávacích a ovládacích schopností a poklesu schopnosti orientace v sociálních situacích. A také to, jak se tento pokles projevuje ve zvládání základní životní potřeby komunikace.
35. Pokud jde o hodnocení mobility, posudková komise nevysvětlila, proč není rozhodné, že žalobce nechce používat MHD z důvodu psychické nepohody a na neznámých místech netrefí.
36. Posudková komise pak ani nehodnotila žalobcovu poruchu pozornosti a sníženou koncentraci a snížený intelekt v rámci dalších základních životních potřeb oblékání a tělesná hygiena. Přitom, jak soud uvedl výše, pro zvládání základních životních potřeb je vyžadováno, aby posuzovaná osoba byla také schopna rozpoznat, provést a zkontrolovat správnost zvládnutí základní životní potřeby. Tvrzení stran poruchy autistického spektra, ADHD, neurotických potíží zůstala ze strany posudkové komise při hodnocení základních životních potřeb bez povšimnutí.
37. Soud tak v posudku postrádá vlastní komplexní, srozumitelné a logické zhodnocení zdravotního stavu žalobce a v návaznosti na to otázky, zda žalobce zvládá dílčí aktivity hodnocené v rámci vymezených základních životních potřeb ve smyslu § 9 zákona o sociálních službách. Přitom podle § 1 odst. 4 prováděcí vyhlášky platí, že za neschopnost zvládání základní životní potřeby se považuje stav, kdy porucha funkčních schopností dosahuje úrovně úplné poruchy nebo poruchy těžké, kdy i přes využívání zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využívání běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku nelze zvládnout životní potřebu v přijatelném standardu. Za neschopnost zvládání základní životní potřeby se považuje rovněž stav, kdy režim nařízený odborným lékařem poskytujícím specializované zdravotnické služby neumožňuje provádění základní životní potřeby v přijatelném standardu. Přijatelným standardem se rozumí

zvládání základní životní potřeby v kvalitě a způsobem, který je běžný a obvyklý, a který umožňuje, aby tato potřeba byla zvládnuta bez každodenní pomoci jiné osoby. Posudková komise nevysvětlila, proč žalobcem zmiňované deficity (doprovod při chůzi venku, neschopnost vykomunikovat problém a řešit ho na úřadech, příprava stravy, stravovací režim, nezvládání knoflíků, zipů a tkaniček, nezvládání hygieny a nedokonalá očista po stolici) jsou okrajové a nepodstatné a proč i s ohledem na tato tvrzení jsou ostatní základní životní potřeby zvládané ještě v přijatelném standartu. Srozumitelně neuvedla, na základě čeho se funkční dopady žalobcova zdravotního postižení promítají pouze do nezvládání základních životních potřeb osobní aktivity a péče o domácnost.

38. Z obsahu napadeného rozhodnutí je zjevné, že nedostatečné odůvodnění posudkových závěrů a absenci vypořádání námitek uplatněných žalobcem, včetně námitek ve vyjádření ze dne 3. 12. 2025, se snažil doplnit žalovaný. Učinil tak obecnou citací vlastní metodiky, kterou bez dalšího doplnil o některá zjištění ze sociálního šetření. Jak soud uvedl shora, je zásadně na posudkové komise jako odborném subjektu, ve smyslu § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, zřízeném k posuzování dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu posuzovaných osob, aby ho hodnotila ze zákonem vymezených hledisek a kritérií. Tuto činnost, k níž je třeba specifických medicínských znalostí (viz citovaná judikatura), nemůže nahrazovat žalovaný správní orgán. Ten, stejně jako po něm soud v přezkumném soudním řízení, pouze hodnotí vyžádaný posudek posudkové komise z hlediska přesvědčivosti, úplnosti, správnosti a přesvědčivosti, neboť sám tyto odborné medicínsko posudkové znalosti nemá.
39. Soud tedy uzavírá, že žalovaný opřel napadené rozhodnutí o posudek, který nebyl jednoznačný, úplný a přesvědčivý, řízení je tak stíženo vadou nedostatečně zjištěného skutkového stavu, který vyžaduje zásadní doplnění. Napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, neboť z tohoto důvodu nebyly vypořádány ani námitky žalobce, které byly uplatněny ve správním řízení.
40. Ve věci soud mohl rozhodnout, aniž by doplňoval dokazování. Pokud jde o novou lékařskou zprávu z oboru psychiatrie, je zřejmé, že nemohla být podkladem vyžádaného posudku. Žalobce bude mít možnost domáhat se přihlédnutí k jejím závěrům v dalším správním řízení.

V. Závěr a náklady řízení

41. Z uvedených důvodů považoval soud napadené rozhodnutí žalovaného za stížené vadami a v souladu s § 78 odst. 1 ve spojení s § 76 odst. 1 písm. a), b) s. ř. s. přistoupil k jeho zrušení. Současně podle § 78 odst. 4 s. ř. s. vyslovil, že se věc vrací k dalšímu řízení žalovanému.
42. Ve věci soud rozhodl, aniž nařídil jednání, v souladu s § 51 odst. 2 ve spojení s § 76 odst. 1 s. ř. s.
43. Právním názorem, který soud ve zrušujícím rozsudku vyslovil, je podle § 78 odst. 5 s. ř. s. žalovaný vázán. Bude jeho povinností obstarat pro posouzení dopadů žalobcova zdravotního postižení na zvládání jednotlivých základních životních potřeb takový posudek, a to třeba i u jiné posudkové komise, který bude komplexně hodnotit jeho zdravotní stav ve světle výsledků odborných lékařských zpráv a jiných podkladů a znaleckého posudku a řádně se s nimi, stejně jako s tvrzeními žalobce, vypořádá. Zjištěný skutkový stav bude muset být v posudku řádně a přesvědčivým způsobem zdůvodněn tak, aby bylo i pro „inteligentního

laika“ zřejmě, na základě jakých zjištění a úvah byl žalobcův dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav hodnocen v rámci dílčích aktivit ve smyslu přílohy č. 1 prováděcí vyhlášky, jimiž je vymezeno zvládání jednotlivých základních životních potřeb. Tomuto požadavku by mělo odpovídat zadání posudku ze strany žalovaného.

44. Podle § 60 odst. 1 věta první s. ř. s. má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Podle § 60 odst. 2 s. ř. s. ustanovení odst. 1 neplatí, mělo-li být právo na náhradu nákladů řízení přiznáno správnímu orgánu ve věcech důchodového pojištění, nemocenského pojištění, pomoci v hmotné nouzi a sociální péče.
45. V souzené věci byl úspěšný žalobce, avšak v řízení mu žádné náklady nevznikly. Soud proto vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Liberec 4. května 2026.

Mgr. Lucie Trejbalová
samosoudkyně